GAZETA KRAKOWSKA

Nro 62.

Z KRAKOWA DNIA 4 SIERPNIA 1819. ROKU WE SRODĘ

— *Z Krakowa* —

SENAT RZĄDZĄCY

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu.

Zobowiązawszy się w Obwieszczeniu swoim z dnia 21 Lutego 1818 r. wydanym, do zawiadomiania Publiczności o pomnażaniu się składki na wystawienie Pomnika Bohaterowi Polskiemu, niegdy Tadeuszowi Kościuszce, ma sobie za miłą powinność oznaymić, iż w tych dniach złożona została w Kassie Głowney na ten sam cel od P. Andrzeia Kossowicza, Notaryusza Woiewodztwa Krakowskiego Ofiara w sztukach pięciudziesiąt dwoch dukatów Hollenderskich, i Złotych dwunastu monetą srebrną kurant, ktore, iako składka od Zgromadzenia Wolnych Mularzy z Miasta Grodna na ręce iego przysłana, deklarowanemi zostały. A które Senat przyymuiąc oswiadcza przyczyniaiącym się do niey Osobom dziękczynienie za gorliwą chęć uwiecznienia sławy Bohatera, którego drogie Zwłoki straży i pieczy mieszkańców Wolnego Miasta Krakowa są poruczonemi.

W Krakowie d. 23 Lipca 1819.

Wodzicki.

Mieroszewski, S. *J. S.*

Z Petersburga d. 3 Lipca d. k.

Naylaskawiey mianowani Kawalerami S. Anny pierwszey klassy: Biskup Rzymsko - Katolicki dyecezyi Kamienickiey Mackiewicz; Suffragani Wileńscy, Kłokocki i Hundzicz. Tegoż orderu 2giey klassy: Suffragan Mohilewski Kamionko i nominat Biskup Lipski i Prałat katedry Łuckiey Piwnicki.

Dnia 24 z. m. o godzinie 7mey zrana N. Cesarz JMość był w Kronsztacie. Wystrzały dział przywitały N. Pana przybywaiącego z Oranienbaumu, a Jenerał Gubernator tameczny Vice - Admirał Von Maller z osadą i głównieyszemi członkami władz tamecznych spotkali Monarchę. N. Pan odwiedził szkoły, poczem po nabożeństwie oglądał szpitale i koszary; za powrotem zaś obeyrzał statki w porcie stoiące.

Z Czudowskiey stacyi doniosą: że Cesarz JMość przybył tam zrana o godzinie 9tey d. 27 Czerwca, i po odmianie koni w pożądanem stanie zdrowia udał się

do maiętności Gruzina, należącey do Hrabiego Arakczejewa.

Dnia 8 Czerwca w Odessie założono z uroczystością budowy Liceum Richelieugo.

Gazeta Poczta Północna ogłosiła następuiące reskrypta J. C. Mości.

I. Do Hrabiego Rumiancowa, Kanclerza Państwa:

„Hrabio Mikołaiu Piotrowiczu! Z szczególnieyszem ukontentowaniem otrzymałem przysłaną Mi przez was drugą część dyplomatów Państwa. Oddawszy należną sprawiedliwość dla tych, którzy pracowali około tego wydania, poczytuię Sobie za przyiemny obowiązek oświadczyć wam rzetelną wdzięczność Moię za niespracowaną w tey rzeczy waszę pieczołowitość. Spodziewam się, że ta pożyteczna praca pod przewodnictwem i przy waszem przykładaniu się, dokonana będzie z równą i omyślnością, iak dotąd idzie. Z resztą zostaię ku wam zawsze przychylny.

Alexander.

W Carskiem-Siele d. 21 Maia 1819 r.

II. Do Rzeczywistego Radcy taynego Dmitryiewa.

Janie Janowiczu! Otrzymane przeze Mnie ostateczne zdanie sprawy kommissyi pod waszą prezydencyą ustanowioney, o pomocy dla zniszczonych przez nieprzyiaciela mieszkańców Moskwy, usprawiedliwiło zupełnie tę ufność Moię, z iaką rzecz tę poruczyłem naczelnemu kierunkowi i troskliwości waszey, i czyni zadość oczekiwaniu Memu.

Mam Sobie za ukontentowanie, okazać wam Moie uznanie prac, przez was w tem poleceniu poniesionych; teraz zaś mianuiąc was Kawalerem orderu S. Włodzimierza pierwszey klassy, wkładam na was obowiązek oświadczyć Moie zadowolnienie dalszym członkom Kommissyi, którzy wam dopomagali w tey sprawie ludzkości. Zostaię ku wam przychylny.

Alexander.

Carskie Sieło d. 16 Czerwca 1819 r.

Znaiomy Autor tuteyszy Kapnist wzbogacił literaturę Rossyyską nowem dziełem pod tytułem: „O doprowadzeniu pierwszych sześciu pieśni Odyssei do dawnego porządku.„ Wyszło to dzieło w tych dniach z druku z przełożeniem na ięzyk Francuzki przez samegoż Autora. — Zostawuiąc uczonym w Filologii i Literaturze starożytney wyrok o tem ze wszech miar godnem szacunku dziele, powiemy tylko, że sprawiedliwie powszechną zwrócić powinno uwagę, a to nietylko rodaków autora, dla których ta xięga iest równie nowem iak i przyiemnem ziawiskiem, lecz i całey oświeconey Europy. Chwała Rossyaninowi wstępuiącemu w ten nowy zawód! chwała kraiuie, gdzie podobne filologiczne zatrudnienia nie samym tylko osobom poświęcaiącym się stanowi nauczycielskiemu są zostawione; lecz i między ludźmi znanemi w oyczyznie z urzędów i stopni znaydują przyiacioł.

Z Paryża d. 17 Lipca.

Wczoray w dniu S. Henryka Król i Xiążęta iego rodziny mieli na sobie wielkie wstęgi orderu legii honorowey. — Dnia poprzedzaiącego deputacyia od przekupek Paryzkich przybyła przed posąg Henryka IV. włożyła na głowę posągu wieniec z kwiatów, a na iego podnożku złożyła bukiety przy okrzykach: Niech żyie Król! niech żyie Henryk! niech żyią Burbonowie! Scena ta ściągnęła mnostwo wi-

dzów.

W dniu S. Ludwika obeyrzy Król narodową gwardyią Paryzką, względem czego wydano iuż rozkazy pułkownikom 12 legiionów.

W izbie Parów wniosł ieden z mowców, aby na przyszłość wypuszczone zostały z budżetu koszta na utrzymanie izby Parów, ponieważ te pochodzą z dawnego uposażenia senatu i dobra na to przeznaczone połaczone są z dobrami korony, a zatem bynaymniey skarbu narodowego nie uciążaią. — Wczoray przyięła taż izba większością głosów proiekt do ustawy względem wprowadzania do Francyi żyta.

Z rozporządzenia Królewskiego zgromadzą się na pierwsze obradowanie d. 20 Lipca rady powiatowe, które 10 dnj trwać będzie. Rady departamentowe zgromadzą się d. 1 Sierpnia, a ieżeliby do tego czasu nie nadeszła nowa ustawa skarbowa, tedy zgromadzą się w 6 dni po iey nadeyściu. W pięć dni po ukończeniu ich posiedzeń, zgromadzą się rady powiatowe na drugie obradowanie, które 5 dni trwać będzie.

Do biegaiących tu niepewnych wieści należy, że N. Król Hiszpański sam stanie na czele wielkiey Kadyxkiey wyprawy, do południowey Ameryki popłynie, a na czas swey niebytności rejencyią ustanowi.

Hr. Capodistrias miał u Króla powtorne prywatne posłuchanie.

Szkodę, którą grady w rożnych okolicach Francyi tego lata poczyniły, podaią do kilku mill. Fr.

Z Stambułu powrocił tu nasz Poseł, Margr. de Rivier.

Ieden z dziennikow tuteyszych wyraża, iż Francyia tak dalece teraz iest z rządu Królewskiego kontenta, że chociaż Bonaparte, o ktorym nikt iuż nie myśli, pokazałby się nawet we Francyi, mało, albo w cale żadnego nie uczyniłby wrażenia.

Wartość wywożonego z Francyi rok rocznie wina rachuią do 120 mill. Fr.

Oba dziennikarze, którzy za potwarzenie woysk Szwaycarskich na żołdzie Francuzkim będących, do sądu pociągnionemi byli, zostali przez sąd przysięgłych za niewinnych uznanemi. Jest to pierwszy przykład podobnego wyroku w sprawie piszących.

Prochy Boileau zostały d. 14 b. m. uroczyście w kaplicy S. Pawła złożone, przyczem Xiądz Sicard miał mowę na pochwałę tego Poety.

Z ogłoszonego przez dziennik Angielski Times z Paryża listu pod d. 1 Lipca, umieściły pisma tuteysze następuiący wyimek względem mianowania Xcia Richelieu wielkim Łowczym i rozsianey wieści o iego do Ministeryium powrocie: "Mianowanie to, wyraża Korrespondent, nie iest powrotem do łaski Królewskiey, ale tylko wynagrodzeniem za położone przez niego zasługi. Xże Richelieu nie myśli w cale przyiąć na nowo ciężaru rządu, a co mowią o przywołaniu dawnych Ministrow iest tylko marzeniem i podstępem dla rozdwoienia teraźnieyszego Ministeryium.„ — Rzeczony dziennik Angielski, który rzadko do nas dochodzi, zawiera pod d. 28 Czerwca oprocz powyższego listu następuiące uwagi o zagraniczney polityce: "P. Casa d'Iruio był iedynie przez wpływ Rossyyskiego Admirała i Posła Tatiszeff, który zostawał w względach u-

Króla Ferdynanda, na Ministra Hiszpańskiego wyniesiony. Był on przeciwny przymierzowi z Angliią, a zatem i Angielskiemu pełnomocnemu Posłowi P. Welesley. Upadek iego iest pierwszym znakiem, iż zmnieysza się u Dworu Madryckiego wpływ Rossyyski, i oraz pierwszą nagrodą za przedsięwzięte przez Angielskie Ministeryium kroki przeciw rokoszanom południowey Ameryki. Oddalenie Ministra woyny P. Eguia iest zagadką, ponieważ on był nieprzyiacielem P. Iruio i sprzyiał Anglikom. P. Lozano de Torres tryumfuie sam ieden nad swoiemi nieprzyiaciołmi; sprzyia on gorliwie inkwizycyi i spodziewa się otrzymać kardynalski kapelusz. Nie ma gorliwszego przyiaciela dawney Hiszpanii i przesądów nad P. de Torres. Zresztą tak trudno zgłębić politykę Dworu Hiszpańskiego, iak Seraiu Stambulskiego. ,, — " My tu w Paryżu sądziemy, iż ieśli Angliia nie protestowała się przeciw ustąpieniu Floryd, tedy ma zamiar uzyskania Kuby, i że nie uniknie woyny z Ameryką, ieżeli iednego lub drugiego żądać będzie. Los Hiszpanii nie obchodzi więcey Francyią; ostatnia woyna przywróciła granice Pireneow i Angliia zmusiła Hiszpaniią do zrzeczenia się na zawsze traktatu rodziennego. Xiże Montmorency nie iest także zdolnym do przywrócenia tych związków, gdyż ma więcey przymiotów do grania roli Granda Hiszpańskiego, niżeli posła konstytucyynego Króla Francuzkiego. — Zapewniaią, iż Poseł Angielski podał Dworowi Hiszpańskiemu propozycyie do wyboru, albo nie zatwierdzenia traktatu względem ustąpienia Floryd, albo ustąpienia Anglii wyspy Kuby, ażeby w odnodze Mexykańskiey utrzymać mogła rownowagę względem Ziednoczonych Stanów. Zdaie się, iż Ferdynand zaspokaiaiąc na chwilę gabinet Angielski, oddalił Ministrów, którzy doradzili zawrzeć rzeczony traktat z Ameryką; ztem wszystkiem długiego potrzeba czasu, niżeli gabinet Hiszpański podług swoiego zwyczaiu, skłoni się do wyraźnego oświadczenia czyli go zatwierdzi lub nie. Lecz czyli to ociąganie uśmierzy burzą, która się wznosi w nowem świecie, iest inne pytanie. Połnocna Ameryka zatrzyma Florydy, albo na mocy ustąpienia, albo w zakład swego u Hiszpanii długu. Iedno z dwoyga nieochybnie nastąpi, wyiąwszy, iżby Angliia wydała Ameryce woynę. Mocą tylko oręża mogą bydź Florydy Ameryce wyrwane; a że Hiszpaniia nie ma do tego siły, przeto musi to Angliia uczynić. Angliia znayduie się więc w takim położeniu, iż musi albo woynę prowadzić, albo uzyskać wynagrodzenie: do prowadzenia woyny niema pieniędzy, a zatem użyie wszystkich starań do uzyskania Kuby innym sposobem. Niechay iak chce ukończy się sprzeczka o te prowincyie, posłuży iednak zawsze do ugruntowania prędzey niepodległości południowey Ameryki. Ociąganie się Hiszpanii w zatwierdzeniu traktatu względem ustąpienia Floryd, nakłonić może Ziednoczone Stany do odstąpienia od przyrzeczonego w tym traktacie nie uznania nowych Rzplitych. Angliia, iako naturalna rywalka Ziednoczonych Stanów, nie będzie chciała bydź w uznaniu tychże Rzplitych ostatnią. Wszystkie te okoliczności zwalić mogą podstawę, na którey w Akwisgranie chciano ugruntować pokóy świata. Sprawy lądowe tak są ścisle z morskiemi połączone, iż

w nowym świecie nie może wystrzał z działa nastąpić, ażeby się w starym nie odbił. Czyli w tey mierze pośrednictwo będzie skutecznem, którego nawet Mocarstwa drugiego rzędu nieprzyięły, iest wielkiem pytaniem, i cały ten przedmiot zasługuie na naywiększą uwagę mężów stanu, zwłaszcza, że wszędzie umysły znayduią się w natężeniu, i wypadków nowey woyny wyrachować niepodobna.„

Z Londynu d. 16 Lipca

Xże Rejent dał wczoray w Carlton-house wielki i świetny bal, na którym znaydowali się wszyscy Xiążęta bracia z żonami, i wiele innych oboiey płci gości.

Podług listu ajentą Loyds gospody z Genui pod d. 2 b. m. Algierczykowie wypowiedzieć mieli woynę Hiszpanom i Hollendrom, i kapitani okrętów obu narodów ostrzeżonemi są w tym liście, aby mieli się na ostrożności. Dodaią nawet, iż fregaty Hiszpańskiey z zwykłemi podarunkami nie wpuszczono do Algieru.

Z Brazylii donoszą, iż Dwór tamteyszy postanowił wysłać do Szwaycaryi na rezyduiącego Ministra Kawalera Heleodoro de Aranio Carneiro Alvellos, co nastąpiło zapewne z przenoszenia się coraz więcey Szwaycarów do Brazylii.

Listy z Cap Henry na Hayti (St. Domingo) donoszą, iż przybył tam Angielski Admirał Popham z fregatą Jfigenią i brygiem Beavor, i od Króla Chrystofa nadzwyczay grzecznie przyięty został; u Dworu bywały zabawy i uczty, i Król starał się wszystkiemi sposobami przekonać Admirała o swey do Anglii przychylności.

Rząd Buenos-Ayres zawarł zawieszenie broni z Rządem Santa Fe i Artigasem. Dway Francuzi, którey z Montevideo na szpiegowstwo wysłanemi byli, rozstrzelanemi zostali.

Z Madrytu d. 3 Lipca.

Król poiechał na kąpiele do Sacedon, dokąd towarzyszą mu Lozano de Torres, iedyny dotąd Minister stanu, i Salmon zawiaduiący tymczasowo Ministerstwem spraw zagranicznych. O ożenieniu Króla zupełnie zaprzestano tu mówić.

Do Avila, dokąd Minister Casa d'Jruio wygnany został, iedzie sędzia, dla badania go względem czynionych mu obwinień. Do Almena iedzie drugi sędzia dla badania wygnanego tam Radcy stanu Heredia. Pizzaro ma także bydź w mieyscu swoiego wygnania w Walencyi do odpowiedzi pociągniony. Powracaiący z północney Ameryki przez Paryż, Kawaler Onis, otrzymał rozkaz zatrzymania się, aż do dalszych rozkazów w Waladolidzie.

Mówią, iż były Minister skarbowy, Hr. Garay, przywołany do Ministeryium zostanie, równie iak Cevalos były Minister spraw zagranicznych.

Od Stycznia r. 1811 w którym czasie nastąpiło powstanie w Hiszpańskich osadach, aż do końca roku 1818 wybito w mennicy Mexykańskiey złotey i srebrney monety 64 mill. 889,419 piastrów.

Z Stambułu d. 24 Czerwca.

D. 15 b. m. odbył się tu spokoynie i w porządku zwyczayny dywan wypłat. W. Sułtan oświadczył w własnoręcznem piśmie W. Wezyrowi swoie z tego powodu ukontentowanie, dołączywszy do

niego kosztowne futro. Oddawca otrzymał od pierwszego tego urzędnika konia z bogatym rzędem i znaczną kwotę pieniędzy. Nazaiutrz udał się W. Sultan osobiście do koszar Janczarów, dla odebrania żołdu iako członek Iwszey orty.

W przeszłym miesiącu sprawuiący interessa Króla Niderlandskiego, Kawaler Testa, udał się uroczyście do W. Wezyra, i oddał mu własnoręczny list Monarchy swoiego z powodu uznania przez Portę Królestwa Niderlandskiego.

Przed 3 miesiącami wysłany do Egiptu pierwszy urzędnik Seraiu, powrócił ztamtąd niedawno. Mohamed Ali Basza przyiął tego wysłańca z dowodami łaski W. Sułtana z nadzwyczayną okazałością, dał mu naykosztownieysze podarunki dla W. Sułtana, a iego trzema okrętami kawy udarował.

Porta posela ciągle wiele dział i ammunicyi nad czarne morze, które przeznaczone bydź maią na powściągnienie buntowników Wany. Rozchodzą się atoli wieści o niezgodzie pomiędzy baszami działaiącemi przeciw tym buntownikom, przez co odwlecze się ich poskromienie.

D. 22 b. m. po zachodzie słońca wystrzały z dział w Seraiu i po zamkach nad Bosforem zapowiedziały poczęcie święta Ramadan.

Ciągłe interessowanie się Posłów Austryiackiego, Francuzkiego i Hiszpańskiego za Katolikami w Syryi, nie było bez skuteczne. Podług wiary godnych doniesień z Aleppu, cofnione tam zostało rozporządzenie, mocą którego wolno im tylko było bywać w Kościołach nieunitów Greków, mogą znowu iak dawniey bez przeszkody odbywać swoią służbę Bożą. Zasady tolerancyi, któremi szczycił się zawsze Rząd tuteyszy, każą się także z pewnością spodziewać, że i uciążenia Katolików w Ziemi Swiętey w krótce zupełnie usuniętemi zostaną, i oni do używania zapewnionych im traktatami i przywileiami W. Sułtana praw przywróconemi znowu zostaną.

Stan zdrowia nie iest tu naylepszy: w Szpitalu morowym w siedmiu wieżach znaydowało się w przeszłym miesięcu 19 chorych, na Pera 12, a w szpitalu Franków 1. Z tych mało co zostaie przy życiu. Tunis, Kairo, Alexandryia i Smirna przesełaią tę zarazę do stolicy, w których miastach tak dalece grassuie, że wszystkie czynności handlowe ustały.

Z Karlsruhe d. 18 Lipca.

Wczoray w obecności całey rodziny W. Xcia Badeńskiego, iako też Króla Bawarskiego i Królowey, nastąpiło uroczyste zaręczenie Margrabi Leopolda Badeńskiego z Xiężniczką Zofiią Wilhelminą, córką byłego Króla Szwedzkiego Gustawa IV. Zaślubienie nastąpi, iak się domyślaią, d. 25 b. m.

D. 13 w roczn cę urodzin Królowey Bawarskiey, otrzymał W. Xże w Badeński od Króla Bawarskiego order S. Huberta a d. 14 Poseł Duński przy Seymie Niemieckim oddał mu Duński order Słonia.

Królewic Pruski Wilhelm przybył tu znowu z Baden, a w wieczór udał się przez Manheim w dalszą drogę.

Na posiedzeniu drugiey izby Stanów d. 14 odczytana była ogólna sprawa o budżecie, iako też poiedyncze zdania kommissyy o Dworze, woysku, cywilnych

ur: dach i pensyiach. Roztrząsanie ważnego tego przedmiotu zacznie się d. 17. Apoanaże wielu członków rodziny W. Xcia maią bydź znacznie zmnieyszone. N. p. pensyia owdowiałey W. Xiężny z 150,000 Zr. na 100,000. Margrabiny o 20,000 Zr. Etat woyskowy o 200,000 Zr. Cywilne pensyie będą także pomnieyszone. Obecny tu Następca tronu Pruskiego znaydowął się na tem posiedzeniu. —— Taż izba zezwoliła na zaciągnienie dla kraiu 3 mill. Zr. na spłacenie tych długów, od których płacona iest wysoka prowizyia, z warunkiem iednak, iż cofnie to zezwolenie, ieżeli przez deputacyią nie będzie wpływać do układów względem tey pożyczki. Zgłosiło się iuż kilku kapitalistów do tey pożyczki na 7 i 8 od sta. Lecz Deputowani Lobetz i inni powstali przeciw tak wielkiey prowizyi, i przyrzekli wystarać się o pieniądze na 5 odsta.

Z Ludwigsburga d. 18 Lipca.

Na drugiem posiedzeniu zgromadzenia Stanów Wirtemberskich d. 15 odczytane zostało zatwierdzenie Królewskie obioru Vice-Prezesa i Sekretarzów, których Xże Prezes zaprosił do zaięcie mieyc swoich. —— Ułożony przez Deputowanego Uhland adress do Króla został iednomyślnie przyięty. Wyrażono w nim: — Dzień, w którym zgromadzenie otworzone zostało, iest tym dniem, w którym W. K. Mość powróciłeś niegdy do uradowaney oyczyzny z pola zwycięztwa. Nierównie chwalebnie zaczął się i teraz, bo otworzył na nowo drogę do układów, na których wspierać się ma kraiowa konstytucyia, przez co okazałeś W. K. Mość naywiększy szacunek dla ludu swoiego i ducha sprawiedliwości, co iest naypierwszą cnotą Monarchy. —— Reszta posiedzenia zeszła aurządzeniach i z rawdzeniu obiorów. —— Na 3cim posiedzeniu d. 16 odczytana została propozycyia Królewska względem obrania kommissarzów do układów i kommissyi, któreyby oni sprawę zdawali. Większością głosów uchwalono, iż tak kommisarze iako i kommissyia będą na przyszłym posiedzeniu większością głosów ubranemi.

Z Tangeru d. 10 Czerwca.

Mowiono tu, iż Cesarz Marokański, Muley Soliman, zamyśla odwiedzić nasze miasto; lecz zamiast udania się tu, pociągnął ten Monarcha z swem woyskiem przeciw mieszkańcom gór Tedla, którzy zbuntowali się przeciw iego władzy. Zaledwo zgromadziły się woyska, gdy rzeczeni gór mieszkańcy, nazywaiący się Berberes, podeszli nocą oboz Cesarski, czarną iego straż boczną wyrznęli, skarb Cesarski, który do 400 cetnarów srebra podaią, 12 iego żon, namioty i tabory zabrali. Basza Gubernator Tangeru umarł na swe rany, a Muley Jbrahim, naystarszy syn Cesarza, iest w głowę raniony. Jak słychać został ten Xże przez Maurów do Fetz zaprowadzony. Przez 10 dni rozchodziła się wieść, że sam Cesarz zginął; lecz przebrany dostał się w towarzystwie iednego tylko Maura do Mesquinez, który należąc do buntowników, podczas bitwy dostać się do namiotu Cesarza, i z wielkim niebezpieczeństwem uprowadził go i uratował.

Z Bruxelli d. 19 Lipca.

P. Dawid Parish uznany został przez J. K. Mość iako Konsul Ziednoczonych Stanów północney Ameryki w Antwerpii i

pobliskich portach.

Z powodu odwołania naszych Ambassadorów od Dworów Francuzkiego, Angielskiego i Hiszpańskiego czynią pisma zagraniczne rozmaite domysły; lecz dobrze wiadome rzeczy osoby zapewniaią, iż to nastąpiło iedynie dla oszczędzenia wydatków na utrzymanie powagi Ambassadorów, i naprzyszłość będą tylko przy tych Dworach z naszey strony utrzymywani Posłowie i sprawuiący interessa.

Król nasz przedsięwziął teraz podroż do Flandryi, którą Józef II. nazwał ogrodem państw swoich.

W Antwerpii między innemi osobami przeszło 100 żołnierzy osady otrzymało od Xcia Arcybiskupa Mechlińskiego bierzmowanie. — W tymże mieście zaprowadzić chcą gołębią pocztę. Zawieziono do Londynu 32 gołębi, na iednym skrzydle których wyrażone było Antwerpiia. D. 11 wyraziwszy na drugim skrzydle Londyn, puszczono ie o godzinie 7 zrana z tego miasta, z których ieden o godzinie 12 w południe, to iest w 5 godzin, przyleciał do Antwerpii; drugi w 4 godziny poźniey, a nazaiutrz przyleciało ich 12.

Z Minchen d. 17 Lipca.

Dnia wczorayszego zakończone zostały posiedzenia obu izb Stanów Bawarskich. Pierwszy Prezes drugiey izby pożegnał mową Deputowanych, w którey dziękował im za ich prace, usiłowania i gorliwość o dobro kraiu, i za położoną w nim ufność. Drugi Prezes dziękował pierwszemu Prezesowi za iego gorliwość i zakończył swą mowę wykrzykiem: Niech żyie Maxymilian Józef! Mowili ieszcze Behr, Koster i Horenthal; ostatni wyraził: Mci Panowie! rozchodziemy się spokoynie i w iedności, ieżeli Bóg dozwoli, zobaczemy się znowu. Niech żyie nasz Król! Po całey izbie rozlegał się ten okrzyk, do którego przyłączyli się liczni słuchacze po galeryiach, i dodali: Niech żyie druga nasza izba! — Dziś i iutro trudnia się obie izby redakcyią swoich postanowień, które d. 19 zawiezie goniec do Baden Królowi. Na 23 lub 24 oczekuią pożegnania Królewskiego i aż do tego czasu będą izby zgromadzone.

Z Kopenhagi d. 20 Lipca.

Przeznaczony dla morskiego Bohatyra Tordenskiold pomnik został w ostatnią sobotę w kaplicy Kościoła Holmens postawiony. Jest on przez Professora Dajon z pięknego czarnego marmuru zrobiony.

Sysselmand Espolin w Islandyi napisał piękne poema w Islandskim ięzyku, które swoiemu ziomkowi, Kawalerowi Thorwaldsen przypisał. Uczony Professor Magnussen przełożył go tu na ięzyk Duński i wydrukował.

Podług doniesień z Islandyi po nader łagodney zimie była tam ciepła wiosna, chociaż w Kwietniu pokazało się mnostwo lubo cienkiego lodu. Naystarsi ludzie Islandyi nie pamiętaią tak cienkiego lodu iak tego roku, gdyż po inne lata płynął wielkiemi iak wieże kupami. Lód ten zniknął w 8 do 14 dni i bardzo był użyteczny dla mieszkańców, ponieważ niezliczone mnostwo zabrał psów morskich i robów, które prawie cały lód okrywały i mieszkańcy zabiiali ie pałkami.

Admirał Löwenörn, który otrzymał niedawno komanderski krzyż orderu mieczowego, dostał także teraz od Cesarza Rossyyskiego na dowód iego szacunku order S. Anny.

DODATEK
DO N^ro 62.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 4 SIERPNIA 1819 ROKU WE SRODĘ

Z *Wiednia d.* 24 *Lipca.*

Nayiaśnieyszy Cesarz Jmć. wedle gabinetowego pisma swego z Rzymu pod d 20 Czerwca, udzielić raczył Xciu Chigi Marszałkowi konklawy Papiezkiey, Xciu Piombino i Xciu Barbarini, pułkownikowi gwardyi Papiezkiey, wielkie krzyże orderu Austryiackiego Leopolda, a Xciu Cesarini, Xciu Odescalchi, Xciu Cervetri i Xciu Zagarola, krzyże komanderskie tegoż orderu.

Gazeta Tyrolska donosi z Inspruka pod d. 19 Lipca, że powracaiący z Florencyi Xże Metternich, C. K. Minister spraw zagranicznych, przeiechał przez to miasto, udaiąc się przez Minchen i Ratysbonę do Karlsbadu. (Do ostatniego miasta przybył d. 21 b. m)

Z *Włoch d.* 15 *Lipca.*

W wigiliią S. Pintra Oyciec S. protestował się wedle zwyczaiu przeciw nieopłaconey daninie z Xięstwa Parmy, a w dniu S. Piotra przeciw nieopłaceniu takieyże daniny z Królestwa Neapolitańskiego. Poseł Neapolitański zwykł podczas tey protestacyi wyieżdżać z Rzymu, co i teraz uczynił.

Podług uwiadomienia Angielskiego Chemika Dawy, który przeglądał niedawno w Neapolu odkopane w Herkulanum rękopisma, z 1696 papierowych wałków rozwinął 88 które czytać można, 319 iest nieczytelnych, 24 posłano zagranicznym Monarchom w podarunku, a z pozostałych 265 może ieszcze wynalezionym przez P.Dawy chemicznym sposobem będzie 80 do 120 rozwiniętych.

D. 13 b. m. o godzinie 6 z południa był okropny wicher w Wenecyi, który na 3 mile około Wenecyi na wyspach i lądzie nader wielkie poczynił szkody, podczas którego 16 ludzi utraciło życie, częścią przez przywalenie obalonych domów, częścią przez zatopienie rzucanych na ląd bałwanów morskich.

Nagły i niespodziewany wyiazd z Pesaro Xiężny Wallii daie powód do rozmaitych domysłów. Jey Koniuszy Baron Franchina Pergami poiechał za nią; udała się ona ku Bononii.

Z *Hamburga d.* 23 *Lipca.*

D. 15 b. m. przybył tu pierwszy o-

kręt z wschodniey Fryzyi z 45⅝ beczkami tego rocznich śledzi, a d. 20 pierwszy okręt z takiemiż śledziami z Szczecina.

Pani Katalani, która po dwa razy w mieście naszem słyszeć dała czarodzieyski swóy głos, odiechała ztąd d. 20 do Lubeki i Dobberan.

Z Akwisgranu d. 17 Lipca.

Poseł Duński przy Dworze Niderlandskim, Hr. Moltke, przybył tu z Bruxelli na kąpiele. Pomiędzy kąpiącemi się tu, znayduie się także Gubernator Paryzki Jenerał Maison.

Z Bremy d. 10 Lipca.

Za niedawnym chwalebnym przykładem Obywatelów Magdeburskich, a poźniey Oldenburskich, mieszkańcy miasta naszego przyięli także zwyczay pożądany nie kłaniania się nawzaiem zdięciem Kapelusza w mieyscach publicznych, lecz tylko dotknięciem się go, lub też przez podanie sobie wzaiemne ręki, gdy się spotkaią. Sposób ten naydawniey w Anglii przyięty i utrzymowany witania i pozdrowiania się, powinienby powszechnie bydź przyiętym iako użyteczny.

Z Korfu d. 10 Lipca.

Jenerał Maitland popłynął onegday ztąd na fregacie Ganimeda do Ankony i Rzymu, dla zawarcia z stolicą Swiętą konkordatu dla Katolików wysp Jońskich. Przed iego odiazdem wyznaczona została kommissyia, dla podzielenia 660,000 piastrów pomiędzy wyszłych z Pargi mieszkańców, które Ali Basza za zostawione tam przez nich maiątki wypłacił.

Od Brzegów Menu d. 21 Lipca.

List z Frankfortu pod d. 18 b. m. zawiera co następuie: Zdaie się, iż ościenne kraie sprzysięgły się na zgubę naszego miasta. W Offenbach zakładaią statkowy most, który odwraca handlową drogę od naszego miasta; w Höchst chcą toż samo uczynić, a co większa Rząd Elektorstwa Heskiego o pół mili ztąd leżącą wieś Bockenheim, około 1500 dusz licząca, wyniosł na miasto, i wielkie swobody i korzyści nadał osiadaiącym i stawiaiącym się w nowem tem mieście. Podobnież korzyści nadać miały Rządy Darmastadtski i Nassauski stawiaiącym się w Offenbach i Höchst. Od Bibel założony bydź ma przez Bockenheim w prostey linii gościniec, tak iż Frankfort będzie ze wszystkich stron omiiany.

Z Manheimu donoszą, iż Sand, zaboyca P. Kotzebue, przychodzi do zdrowia.

Nadreńskie pisma zapewniaią, iż Aptekarz Löning, który targnął się na życie Prezesa Nassauskiego Jbell, umarł na półkaienie szkła, którym chciał sobie pierwey żyłę przeciąć.

Korrespodent Niemiecki donosi z Wiesbaden pod d. 19 Lipca co następuie: " Mowią tu o osobliwszem zdarzeniu, które iednak potwierdzenia potrzebuie. Wysoka osoba używaiąca kąpieli w Taunus została na przechadzce między Emsą, i Laagenschwalbach pomiędzy drzewami nagle od zamaskowanych ludzi otoczona. Nie targnęli się wprawdzie na nią, ale zagrozili, ieśliby nauki, które iey daią, nie skutkowały, poczem oddalili się zaraz i zniknęli nie daiąc się poznać, na drodze ku Schlangenbad. Wszelkie starania do wyśledzenia zamaskowanych tych ludzi, były dotąd daremne.,,

Roczna pensyia, którą wdowa po Radcy Kotzebue ma od N. Cesarza Ros-

syyskiego wyznaczoną, wynosi 1875 rubli srebrnych.

Osada Drezdeńska uczy się od biegłego w sztuce pływania i kierowania statkami pływać i statkami robić.

Dziennik Frankfortski pod d. 20 Lipca donosi: że JJWW. Ministrowie składaiący kommissyią graniczną, zgromadzili się dziś u JW. Pełnomocnego Rossyyskiego Ministra Barona Anstett, i podpisali dzieło rozgraniczenia, poczem nastąpił wielki obiad. Jeden z kommissarzy Lord Clancarty, poseł Angielski przy Niderlandskim Dworze, wyiechał zaraz dziś w wieczor do *Bruxelli*.

Dnia 2 i 3 Sirpnia 1819.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.		2.		3.		4.	
Korzec	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
Pszenicy	18	—	17	—	16	15	—	—
— Zyta	11	—	10	—	9	15	9	—
— Jęczmienia	7	15	7	—	6	15	6	—
— Owsa	5	15	5	—	4	15	—	—
— Jagieł	32	—	30	—	28	—	27	—
— Grochu	9	15	9	—	8	—	7	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

Cena Zboża
W Warszawie d. 24 Lipca.

Korzec Pszenicy od Złp. 22 do 36.
— — Żyta — — — 16 — 21
— — Jęczmienia — — 13 — 17.
— — Owsa — — — 8 — 10.
— — Grochu — — 16 — 18.

Cena Zboża
W Gdańsku d. 23 Lipca.

Łaszt 28 Korcy wynoszący.
Pszenicy od Złp. 780 do 1000.
Żyta — — 600 — 640.
Jęczmienia — — 440 — 5?0.
Owsa — — 340 — 360.
Grochu — — 500 — 600.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 2 Sierpnia.

Czer. Zł. Holl: monetą Courant Złp. 19 gr. 6
— detto Cesarski . — — 19 — —
Fryd. Pruskie . . . — . 33 — 15
Luidor . . . . — 36 — —
2oto frankowy . . . . — . 32 — —
Szeiny Wiedeńskie za 100 — . 233 — —
Złoty ryński Szeinami . — . 1 — 21

DONIESIENIA

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do artykułu 118 Kod. Cywilnego podaie ninieyszem do wiadomości powszechney, iż Trybunał I. Instancyi kraiu tuteyszego, wyrokiem swem z dnia 27 Kwietnia r. b. na powództwo Wiktoryi Gędłowey włościanki w Wsi Nowaiowey Górze, Okręgu Wolnego Miasta. Krakowa zamieszkałey wydanym, nakazał wyszukiwanie nieprzytomnego męża iey Jana Gędła, przeszło od lat czterech żadney, ani o życiu, ani o mieyscu swego pobytu dotąd wiadomośc niedaiącego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności rzeczonego Jana Gędły Sądowi Pokoiu Okręgu Krzeszowieckiego. W Krakowie dnia 22 Czerwca 1819.

Piekarski.
Raubach Sek: S. Ap.

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do przepisu Artykułu 118 Kodexu Cywilnego podaie ninieyszem do powszechnay wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi Kraiu tuteyszego wyrokiem swym w dniu 6tym Maia r. b. wydanym — na powództwo Maryanny z Bytomskich Dulowskiey wydanym, nakazał wyszukiwanie Męża iey Andrzeia Dulowskiego, przeszło od lat 4 w mieyscu ostatniego zamieszkania, Miescie Chrzanowie nieprzytomnego i żadney wiadomosci o sobie niedaiącego, po-

leciwszy dalsze dochodzenia nieprzytomnego tegóż Andrzeia Dulowskiego, Sądowi Pokoiu Okręgu Chrzanowskiego. W Krakowie dnia 22 Czerwca 1819 Roku.

Piekarski.

Raubach, Sek. S. Ap.

Główna Dyrekcyia Górnicza, czyni wiadomo wszystkim, chęć Dzierżawienia propinacyiów i Młynów maiącym, iż w Kancellaryi Dozorstwa Starochowskiego w Wsi Starochowiach, między Wąchockim a Wirzbnikiem położoney, przed Delegowanym z Główney Dyrekcyi Górniczey W. Morytz nadradczą Hut i Budowli w dniu 16 Sierpnia r. b. o godzinie 10 ranney, odbędzie się Publiczna Licytacya przez zapieczętowane Deklaracye dwa dni trwać maiąca, na wydzierżawienie propinacyów i Młynów w Ekonomii Jłżeckiey położonych, do fabryk Rządowych teraz należących niżey wyrażonych.

1.	Propinacyi w Karczmie zaiezdney w Wsi Małyszynie którey praetium fisci. fp.		1000.
2.	Młyna wodnego o 2ch kamieniach w tey Wsi	ditto.	800.
3.	Propinacyi w Wsi Lipia		1000.
4.	ditto. ditto. Lubieni		1000.
5.	ditto. ditto. Jasieniec		900.
6.	ditto. ditto. Kaplicy		180.
7.	ditto. ditto. Tychowic		1200.

Których Dzierżawa niżey ofiaruiącym na Rok ieden, a wyżey nad ustanowione praetium fisci, na lat trzy przyznaną będzie. — Życzącysh sobie przeto tey Dzierżawy za opatrzonych w Vadium odpowiadaiące 15 procentu oznaczoney na praetium fisci Summy, na dzień i godzinę oznaczoną zaprasza.

Działo się w Kielcach na Posiedzeniu Główney Dyrekcyi Górniczey dnia 24 Lipca 1819 r.

Za Dyrektora Głównego *Jerowski.*

Tomaszewski, Sek. Jen.

Jastrzębski Ad.

Prezes Sądu Appellacyinego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa z Okręgiem. Stosownie do Artykułu 118 Kodexu Cywilnego, podaie nininieyszem do wiadomości powszechney, iż Trybunał I. Jnstancyi Kraiu tuteyszego, Wyrokiem swoim z dnia 27 Kwietnia r. b. na powództwo Zofii z Stępniow Wróblowey włościanki w Wsi Nowoiowey Górze, Wolnego Miasta Krakowa zamieszkałey, wydanym, nakazał wyszukiwanie nieprzytomnego iey męża Józefa Wróbla, przeszło od lat czterech żadney, ani o życiu, ani o mieyscu swego pobytu dotąd wiadomości niedaiącego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomnego rzeczonego Józefa Wróbla, Sądowi Pokoiu Okręgu Krzeszowickiego. —— W Krakowie dnia 22 Czerwca 1819.

Piekarski.

Raubach Sekr. S. Ap.

Prezes Sądu Appelacyinego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okrągu. Stósownie do artykułu 118 Kodexu Cywilnego podaie nininieyszym do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi Kraiu tuteyszego, na powództwo Salomei z Woiakowskich Bukowskiey, na przedmieściu Wesoła przy Krakowie pod L. 226 zamieszkałey, wydał w dniu 16tym Marca r b. Wyrok stanowczy, którym nieprzytomność Józefa Antoniego Woiakowskiego, Brata iey żadney o sobie wiadomości niedaiącego, uznaną została. W Krakowie d. 22 Czerwca 1819.

Piekarski.

Raubach S. S. Appell.